

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : ศึกษาการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของสำนักปฏิบัติธรรม วัดศรีอุดมวงศ์ จังหวัดเลย

ผู้วิจัย : พระครูปริยัติกิจวรวัฒน์ (สุนประทุม)

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พระพุทธศาสนา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: พระมหาธานินทร์ อาทิตวโร, ปธ.๘, พธ.บ.(อังกฤษ), พธ.ม. (บาลี), พธ.ด.(พระพุทธศาสนา)

: ดร. อุตร จันทวัน, ปธ.๔, พ.ม., พธ.บ., M.A. (Pol.sc.), พธ.ด.(พระพุทธศาสนา)

วันสำเร็จการศึกษา : ๒๑ / มีนาคม / ๒๕๕๙

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง ศึกษาการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของสำนักปฏิบัติธรรมวัดศรีอุดมวงศ์ จังหวัดเลย มีวัตถุประสงค์ ๓ ข้อคือ ๑) เพื่อศึกษาพุทธวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ๒) เพื่อศึกษาการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของสำนักปฏิบัติธรรมวัดศรีอุดมวงศ์ จังหวัดเลย ๓) เพื่อศึกษาผลสำเร็จการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของสำนักปฏิบัติธรรมวัดศรีอุดมวงศ์ จังหวัดเลย เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ เน้นศึกษาข้อมูลจากเอกสาร และการสัมภาษณ์ โดยใช้วิธีวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์

๑) ผลการวิจัยพบว่า ในพุทธวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนา พระพุทธองค์ทรงใช้วิธีการแสดงธรรม การสนทนาเป็นโอกาสในการสอน การตอบปัญหาธรรม โดยทรงยับยั้งปัญหาไร้สาระและสอนสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ที่มาถามปัญหา ทรงมีพุทธวิธีการสอนอย่างน่าอัศจรรย์ ทรงวิเคราะห์ผู้ที่ จะสอน จำแนกพระธรรมคำสอนให้เหมาะแก่ผู้ที่จะสอนที่เป็นการพัฒนามนุษย์ เมื่อเกิดพุทธบริษัทผู้นับถือพระพุทธศาสนามากขึ้น พระองค์ทรงใช้พุทธวิธีในการบริหารที่เอื้อมยอด มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ การวางแผนประกาศพระศาสนา การจัดการองค์กรให้เป็นระเบียบ การกระจายอำนาจการปกครอง การบริหารบุคคลากรทรงมอบอำนาจความเป็นใหญ่ให้คณะสงฆ์ การอำนวยความสะดวกกับความเป็นภาวะผู้นำ การกำกับดูแลตามแนวพุทธวิธี การสั่งการในแต่ละครั้งจะทรงใช้แรงจูงใจมิได้บังคับ ทรงปกครองแบบธรรมาธิปไตยในการกำกับดูแล พระองค์ทรงใช้พระวินัยในการควบคุมดูแลคณะสงฆ์ ทรงสอนวิธีการปฏิบัติ เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติให้ถึงความพ้นทุกข์ที่แท้จริง ทำให้ผู้ศึกษารู้ยิ่งเห็นจริงในธรรมที่ควรรู้ควรเห็น เมื่อปฏิบัติก็พ้นทุกข์ได้จริง จึงทำให้พระพุทธศาสนาเจริญรุ่งเรืองมาถึงปัจจุบัน

๒) ศึกษาการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของสำนักปฏิบัติธรรมวัดศรีอุดมวงศ์ จังหวัดเลย มีคุณสมบัติครบถ้วนของความเป็นสำนักปฏิบัติและเผยแผ่พระพุทธศาสนา เพราะมีความรู้ลึกซึ้งในสิ่งที่สอน ใช้รูปแบบและแนวทางการสอนให้ประจักษ์ปฏิบัติตนเป็นอย่างที่ดี แนะนำสั่งสอนให้ผู้อื่นมีความรู้คู่

คุณธรรมปฏิบัติหน้าที่ในนามของพระสงฆ์ในการอนุเคราะห์ประชาชนไม่ให้ทำความชั่ว ให้ตั้งอยู่ในความดีอนุเคราะห์ด้วยน้ำใจอันดีงาม ได้สนองบทบาทกิจการคณะสงฆ์ทั้งการปกครอง การศาสนศึกษา การสาธารณูปการ การศึกษาสงเคราะห์ การสาธารณสงเคราะห์ การเผยแผ่ การเผยแผ่พระพุทธศาสนาในลักษณะของการประยุกต์ให้สอดคล้องวิทยาการสมัยใหม่ นำเสนอแบบวิเคราะห์ในประเด็นต่าง ๆ เพื่อให้ผู้สนใจปฏิบัติธรรมหรือผู้ฟังธรรมได้รู้ถึงหลักคำสอนที่ทางพระพุทธศาสนา มุมมองที่แตกต่าง ผ่านออกมาในลักษณะการแสดงพระธรรมเทศนา การเผยแผ่ตามแนวจารีต การเผยแผ่ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ และการเผยแผ่โดยการจัดกิจกรรมต่างๆ ในลักษณะที่จะฉลองศรัทธาเจ้าภาพ และให้กำลังใจต่อบุคลากรทีมงาน และศิษยานุศิษย์ให้มีความตั้งใจในการประกอบศาสนกิจที่สมบูรณ์ต่อไป

๓) ผลสำเร็จจากการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของสำนักปฏิบัติธรรมวัดศรีอุดมวงศ์ จังหวัดเลย พบว่า การเผยแผ่พระพุทธศาสนาของท่านได้ก่อให้เกิดผลทั้งแก่บุคคล สังคม และพระพุทธศาสนา

ผลที่เกิดแก่บุคคล ได้แก่ การทำให้บุคคลมีความรู้ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติตามหลักแห่งพระพุทธศาสนาได้อย่างถูกต้อง มีศรัทธาที่ประกอบด้วยปัญญา มีทัศนคติที่ดี และสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการดำเนินชีวิตในทางที่ถูกต้องได้ ซึ่งท่านได้เผยแผ่สิ่งเหล่านี้ทั้งแก่คนไทย ตลอดจนชาวต่างชาติ และต่างศาสนาด้วย

ผลที่เกิดแก่สังคม ได้แก่ การแก้ปัญหาเรื่องความเชื่อที่ไม่ถูกต้องตามหลักพระพุทธศาสนา การลดความรุนแรงของอำนาจวัตถุนิยม การแก้ปัญหาเศรษฐกิจบนพื้นฐานของความพอเพียง และการเสริมสร้างความสามัคคี

ผลที่เกิดแก่พระพุทธศาสนา ได้แก่ การพัฒนางานด้านพระพุทธศาสนา การเผยแผ่พุทธศาสนาด้วยวิธีการที่หลากหลาย และการปกป้องพระพุทธศาสนาโดยการใช้ความรู้ สติปัญญา และความรอบคอบในการสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องต่อพระพุทธศาสนา

Thesis Title	: A Study of Buddhist Propagation of Wat Sri-Udomwong Meditation Center of Loei Province
Researcher	: Phrakhu Phariyattikitchaworawat (Sunpratum)
Degree	: Master of Arts (Buddhism)
Thesis Supervisory Committee	: Phramaha Dhanindra Aditavaro, Pali VIII, B.A.(Eng), M.A. (Pali), Ph.D. (Buddhist Studies) Dr. Udorn Chandavan Pali IV, Dip.in Ed., B.A.(Social Sc.), M.A.(Pol.Sc.), Ph.D.(Buddhist Studies)
Date of Graduation	: 21 / March / 2016

ABSTRACT

There were three objectives for studying the Buddhist dissemination of Wat Sri-Udomwong Meditation Center in Loei Province: 1) to study the Buddhist ways in disseminating Buddhism, 2) to study how Wat Sri-Udomwong Meditation Center disseminated Buddhism, and 3) to study the achievement of the center in disseminating Buddhism. The data collection of this qualitative research study was through documents and interviews. Descriptive analysis was applied.

The findings were as follows:

1) It was found that Buddhism had been disseminated through Dhamma preaching. Dhamma dialogue discussion provided an opportunity for teaching and learning the principle of the Buddha's teachings through questioning and responding on Dhamma issues. The Buddha gave advice to the people who asked questions to avoid problems on nonsense issues and taught them to focus on a rational way of thinking. The Buddha had an efficient way in disseminating Dhamma by analyzing the people who needed Dhamma learning, then categorized the Dhamma principles suitable to each category. This was an effective way for human development. When the number of Buddhist followers was higher, the Buddha managed his Buddhism dissemination systematically. Planning for Buddhism declaration with well-managed religious organization was conducted. Decentralization of authority was delivered to

the ministry. Any instruction directed was followed based on self-motivation rather than in force. Meritocracy with Buddhist principles were always applied for supervising Buddhist monks. He taught people to practice in Buddhist ways in order to permanently eliminate their suffering. The people who followed Buddhist practice understood the Dhamma and found themselves actually released from misery. As a result, Buddhism has been flourished till nowadays.

2) The Buddhist dissemination of Wat Sri-Udomwong Meditation Center in Loei Province was found complete in all aspects of being a Buddhist mediation center for disseminating Buddhism. The monks who conducted the dissemination were well-educated of the Dhamma. They behaved as a model of moral practice for people to witness empirically and follow the practice. The Center, on behalf of Buddhist organization, played its role in leading people to avoid immorality and to follow moral practice in Buddhist ways. The Center as a representative of the religious administrative organization provided people with religious education, welfare education, public assistance, public welfare, and Buddhist dissemination in application with modern technology. The Dhamma was presented focusing on analyzing each issue collaboratively. This method helped those people who were interested in meditation or learning Dhamma to better understand the Buddha's teaching principles and generously accept other people's opinions from different world views. The Dhammar was delivered through Dhamma preaching, traditional dissemination, radio networks, and religious ceremonies hosted by the people with strong faith in Buddhism to encourage all staff of the ceremonies and Buddhist followers to continue and achieve the goal of their religious activities.

3) The achievement of the center in disseminating Buddhism reflected in people, society, and Buddhism.

For people, it was found that they gained more knowledge and better understood on the principles of the Buddha's teachings. They were able to follow the Buddhist practices properly with faith, wisdom, and good attitudes towards Buddhism. Application of the knowledge and understanding led them to change their behaviors and had a better way of life. Such achievement was not only found in Thai people but also found in those foreigners who were interested in the meditation and Buddhist Dhamma.

For society, it was found that the problem on people's misunderstanding on Buddhism was solved, the strong faith in materialism was reduced, solving economic problems based on self-sufficiency was encouraged, and the unity of the community was promoted.

For Buddhism, it was witnessed that the Center achieved its goals in conducting its Buddhist mission, in disseminating Buddhism through various methods, in protecting Buddhism by applying knowledge, wisdom, and carefulness for disseminating and creating the right understanding and knowledge of Buddhism.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จลงได้ด้วยดี เพราะความมีเมตตาและความเอื้ออาทรจากคณาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เลย ทั้งฝ่ายบรรพชิตและฝ่ายคฤหัสถ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พระมหาธานินทร์ อาทิตวโร, ดร.ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร. อุดร จันทวัน ซึ่งเป็นกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ พระมหาสมศักดิ์ สติสมปนโน เป็นผู้ดูแลในการตรวจสอบความถูกต้องในเนื้อหาทางด้านวิชาการและเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาให้ความอนุเคราะห์ในด้านวิชาการและการจัดทำวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งความกรุณาของท่านอาจารย์ทั้งหลายที่ให้ความดูแลเอาใจใส่ ให้คำแนะนำชี้แนะในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณและเจริญพรขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ พระราชวิราภรณ์ (เสาร์ อภินนโท)เจ้าคณะจังหวัดเลย, พระไพโรจน์ธรรมาภรณ์ (รังสฤษฏ์ สุนนชาโต) รองเจ้าคณะจังหวัดเลย, พระสิริรัตนเมธี (บุญเพ็ง รตนเมธี) รองเจ้าคณะจังหวัดเลย, พระครูอุดมคุณากร (บุญเทือง ญาณธโร) เจ้าคณะอำเภอวังสะพุง, พระครูนิมิตพัฒนาร (สมบัติ อภิวิฑฒโน) เจ้าคณะตำบลศรีสงคราม, ที่มีความเมตตาให้สัมภาษณ์ โดยเฉพาะพระครูอุดมวรานุวัตร เจ้าอาวาสวัดศรีอุดมวงศ์ เจ้าสำนักปฏิบัติธรรมวัดศรีอุดมวงศ์ที่เมตตาให้ใช้สถานที่ทำงานวิจัยจนสำเร็จด้วยดีทุกประการ

อนุโมทนาขอบคุณ ฝ่ายผู้บริหารหัวหน้าหน่วยงานราชการและประชาชนที่ให้ความร่วมมือในการให้สัมภาษณ์และประชาชนที่เข้าร่วมฝึกอบรมปฏิบัติธรรมที่สำนักปฏิบัติธรรม วัดศรีอุดมวงศ์ ที่กรุณาให้ข้อมูลที่มีคุณค่า อันเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัย เจ้าหน้าที่ห้องสมุดมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อาจารย์ทุกท่านที่กรุณาให้คำปรึกษาและเพื่อนสหธรรมิกทุกสาขาวิชา ที่ให้กำลังใจด้วยดี พร้อมด้วยผู้มีอุปการคุณทุกท่านและพระภิกษุสามเณร ที่ได้แบ่งเบาภาระหน้าที่การงาน ซึ่งช่วยให้เกิดกำลังใจในการทำวิจัยในครั้งนี้ได้สำเร็จ

ความดีอันเกิดจากการทำวิจัยในครั้งนี้ ขอนอบน้อมบูชาแด่พระรัตนตรัย คุณพ่อ คุณแม่ คุณครู อุปัชฌาย์ อาจารย์ ขอให้เป็นบุญกุศลเพิ่มพูนบารมีในครั้งนี้ด้วย เทอญ

พระครูปริยัติกิจวรวัฒน์ (สุนประทุม)

๑๐ มกราคม ๒๕๕๙